

8–9. ÓRA: ISMERT MESE MEGJELENÍTÉSE

Téma: A Fehérlófia színházi jellegű feldolgozása.

Cél: Ismerkedés drámai konvenciókkal: improvizáció, monológ, dialóg, levél, napló, telefonálás.

Alkalmazott módszerek: frontális, kiscsoportos, egyéni.

Idő: 2×45 perc

Kellékek: papír, írószer

Az óra menete:

1. Bemelegítő játék: Kik vagyunk?

A tanár kezdi a játékot. Elkiáltja magát: „Kik vagyunk? Vasgyúrók vagyunk?” Erre a gyerekek kórusban válaszolnak: „Igen, Vasgyúrók vagyunk.”, és mindannyian belebújnak a megnevezett szereplő bőrébe, annak mozgását, viselkedését utánozzák. Akinek új ötlete támad, az elkiáltja magát: „Lazíts!”, majd ő teszi fel a kérdést: „Kik vagyunk? Fehérlófia vagyunk?” stb. Előre tisztázni kell a következőket: most csak a Fehérlófia mese szereplőinek a bőrébe szabad bújni. Legalább 10 másodpercet kell várni, mielőtt bárki előhozná az új szereplőt. Így is elég hangos játék, utána feltétlenül le kell csillapítani a gyerekeket. Pl.: a tanár által kimondott szereplő szobrát készítse el mindenki saját magából, azonnal.

2. Kiscsoportos improvizáció

A múlt órán előkészített jelenetek bemutatása következik. Előtte kapnak a csoportok egy kicsi időt, hogy felkészüljenek. A cselekmény sorrendjében mutatják be az elkészített jeleneteket, a többiek a nézők. Érdekes megfigyelési szempontot adni a nézőknek, amelyet a jelenetek után megbeszélünk. Pl.: eltértek-e a mesétől valamiben, a mozgás, hang elképzelhetőbbé tette-e a megformált szereplőt.

Hívjuk fel a figyelmet arra, hogy csak annyira változtassák el a hangjukat, hogy a nézők tisztán értsék az előadást. Tapasztalatom szerint ugyanis teljesen eltorzítják a hangjukat, és csak az orruk alatt motyognak.

Az improvizáció után feltétlenül beszéljük meg a látottakat. Vigyáznunk kell, hogy ez ne minősítés legyen, kerüljük a jó és rossz szavakat. Hivatkozunk az előtte megbeszélt megfigyelési szempontokra.

3. Monológ, dialóg, levél, napló, telefonálás

Beszéljük meg, mit jelentenek a szavak. Vajon a mesében hol lehetne ezeket a módszereket alkalmazni, ha ők lennének a rendezők?

A megbeszélés után osszuk szét ezeket a konvenciókat a kiscsoportok között. Az egyik csoport készítsen monológot, pl.: Fehérlófia gondolatai útban a másvilág felé vagy onnan vissza; a királykisasszony gondolatai a sárkány kastélyában. Egy másik csoport készítsen dialógust szintén az előre megbeszéltek szerint. Ha sokan vannak, kettőt készítsenek. Természetesen csak két szereplő tudja majd előadni, de a kitalálásban mindenki részt vesz. A következő csoportok írjanak levelet például Vasgyúró nevében az öreg királynak. Naplót általában csak a királykisasszonyok nevében íratunk, ez „lányos” dolog.

Ezeket a lehetőségeket az én tanítványaim javaslataiból gyűjtöttem, természetesen azokat igyekezzünk megvalósítani, amelyek ott az adott csoporttól elhangzanak.

Minden, itt felsorolt konvenció megvalósítására egy óra kevés, kettő viszont nem kell. Van időnk arra, hogy minden szerepelni vágyó gyereknek adjunk lehetőséget, egy konvenciót két csoport is feldolgozhat. De legyen készen még néhány olyan játék, amelyet be tudunk dobni, ha mégis maradna időnk.

10. ÓRA: NÉPI JÁTÉK A MESÉHEZ

Téma: Fehérlófia és a királykisasszony lakodalma.

Cél: Ritmusfejlesztés, a tánc örömeinek felfedezése.

Alkalmazott módszerek: frontális

Idő: 45 perc

Kellékek: magnó, dunántúli ugrós zene

Az óra menete:

1. Bemelegítő gyakorlat

- Felelgetős taps-dobbantó (nagyon jó koncentráció fejlesztő, dolgozatírás előtt is szoktam játszani a gyerekekkel). A tanár egyet tapsol, a gyerekek két tapsal válaszolnak. Ha a tanár kettőt tapsol, egy tapsal válaszolnak. A tempó és a váltogatás sűrűsége a csoport fejlettségi szintjétől függ. Ugyanezt dobantással is eljártsszuk, majd a tapsot és a dobantást kombináljuk: egy tapsra két dobantás, két dobantásra egy taps a válasz.
- Körben sétálunk egyenletes negyedeket lépve. Először mindig az első negyed lépésre tapsolunk egyet. Ha ez már megy, minden négy lépésben a következő negyedre tapsolunk, így: **egy**, kettő, három, négy; egy, **kettő**, három, négy; egy, kettő, **három**, négy; egy, kettő, három, **négy** (nagyon nehéz, csak sok gyakorlás után fog menni, de helyette bármely más ritmusjáték is jó).

